

ТРЪСТ
ЗА СОЦИАЛНА
АЛТЕРНАТИВА

•economedia

Възможности за развитие на дребните земеделски стопанства в България през новия планов период

Юлия Григорова

Кръглата маса е част от проект "CAP for CAP" (Creating Amazing Publicity for Common Agricultural Policy - Популяризиране на Общата селскостопанска политика на Европейския съюз), изпълняван от „Икономедиа“ с финансовата подкрепа на Европейския съюз.

Подмярка 2.1.2 “Консултански
услуги за малки земеделски
стопани”

Подмярка 2.1.2. “Консултански услуги за малки земеделски стопани”

Бенефициенти:

Земеделски стопани, които имат икономически размер на стопанството от 2 000 до 7 999 евро измерен в стандартен производствен обем (СПО)“, определени в Раздел 4.1 на Тематичната подпрограма.

До края на 2017 г. директно се избира НССЗ да прилага избраните консултантски услуги за малките стопанства, определени в Раздел 4.1 на Тематичната подпрограма. След 2017 г. на база на подробен анализ на прилагането до 31.12.2017 г. на операция 2.1.2. „Консултантски услуги за малките земеделски стопани“ и на постигнатите резултати по мярката, при необходимост ще бъде проведена тръжна процедура за избор и на други консултантски организации освен НССЗ.

Подмярка 2.1.2. “Консултантски услуги за малки земеделски стопани”

Видове дейности:

Пакет 1 – включва предоставянето на консултантски услуги относно задължения на равнище стопанство, произтичащи от законово установените изисквания за управление и/или стандартите за добро земеделско и екологично състояние, предвидени в глава I на дял VI от Регламент (ЕС) № 1306/2013;

Пакет 2 – включва предоставянето на консултантски услуги относно:

А. „Селскостопански практики, от полза за климата и околната среда, установени в дял III, глава 3 от Регламент (ЕС) № 1307/2013 и за поддръжката на земеделските площи съгласно член 4, параграф 1, буква в) от Регламент (ЕС) № 1307/2013.”,

Б. „Изисквания, определени от националното законодателство за изпълнение на член 11, параграф 3 от Рамковата директива за водите.” в т.ч. може да се включат и съвети за: увеличаване на ефективността на потреблението на водата в земеделието на ниво напоителна система или напоително поле, включително въвеждане на водоспестяващи и енергоспестяващи поливни технологии; и

В. „Предоставяне на информация и съвети с предлагане на решения на равнище стопанство, свързани с мерките за смекчаване на последиците от изменението на климата и адаптиране към него, биологичното разнообразие, опазването на водите, както е посочено в приложение I на Регламент (ЕС) № 1306/2013.” в т.ч. може да се включат и съвети за избор на подходящи дейности за условията на стопанството, подготовка на заявления и съвети по време на изпълнение на поети ангажименти по мярка 10 от ПРСР;

Подмярка 2.1.2. “Консултански услуги за малки земеделски стопани”

Видове дейности:

Пакет 3 - включва предоставянето на консултантски услуги относно стандартите за безопасност на труда и/или стандарти за безопасност на стопанствата.;

Пакет 4 - включва предоставянето на консултантски услуги относно изискванията, определени от националното законодателство за изпълнение на член 55 от Регламент № 1107/2009, по-специално спазване на общите принципи на интегрираното управление на вредителите, както е посочено в член 14 от Директива 2009/128/ЕО.”;

Пакет 5 – включва следните три елемента с консултантски услуги:

А. изготвяне на бизнес планове и заявления за подпомагане на малки земеделски стопани, желаещи да кандидатстват по мярка 6.3;

Б. изготвяне на бизнес планове и заявления за подпомагане на малки земеделски стопани, желаещи да кандидатстват по мярка 4;

В. изготвяне на бизнес планове и заявления за подпомагане на малки земеделски стопани, желаещи да кандидатстват по подмярка 6.4;

Трите елемента на пакета може да се предоставят заедно или поотделно.

Подмярка 2.1.2. “Консултански услуги за малки земеделски стопани”

Видове дейности:

Пакет 6 включва предоставянето на консултантски услуги относно:

А. Мерки на равнище стопанство, предвидени в ПРСР, които са насочени към модернизирание на стопанството, изграждане на конкурентоспособност, секторна интеграция, иновации и пазарно ориентиране, както и насърчаване на предприемачество в т.ч. може да се включат съвети и относно:

- оценка и съвети при избор на нова за стопанството подходяща земеделска техника;
- съвети за разнообразяване на дейностите на стопанството;
- подкрепа за участие в мярка 9 ;

Б. Консултиране по въпроси и проблеми на земеделското стопанство, свързани с икономическите показатели на земеделското стопанство, включително въпроси на конкурентоспособността.

В. Консултиране по въпроси на управление на риска в земеделското стопанството, свързан с неблагоприятни климатични явления, нашествията на вредители, болести по растенията и животните.

Подмярка 2.1.2. “Консултански услуги за малки земеделски стопани”

Видове дейности:

Освен горните три елемента пакета 6 може да включва и:

- съвети за развитие на къси вериги на доставки и за по-добра интеграция на първичните производители в хранителната верига чрез схеми за качество, насърчаване достъпа до местни пазари и къси вериги на доставки, групи на производителите и междубраншови организации; (не е необходимо по-детайлна разбивка за целите на изчисленията);
- съвети относно участието на малките земеделски производители в Европейското партньорство за иновации (ЕПИ) за селскостопанска производителност и устойчивост в т.ч. възможностите за подпомагане по Подмярка 16.1. „Подкрепа за сформирани и функциониране на оперативни групи в рамките на ЕПИ за селскостопанска производителност и устойчивост” :
 - биологично земеделие, включително подготовка на заявление за кандидатстване по мярка 10 и по мярка 11 и съвети по време на изпълнение на ангажиментите; (не е необходимо по-детайлна разбивка за целите на изчисленията)
 - съвети по въпроси, свързани със здравето на животните (не е необходимо по-детайлна разбивка за целите на изчисленията)

Задължителни комбинации на пакетите: Пакет 5 се предоставя преди или заедно с един и повече от останалите пакети; Пакет 6 се предоставя с поне един от останалите пакети. Пакети 1, 2, 3 и 4 може да се предоставят самостоятелно.

Подмярка 2.1.2. “Консултански услуги за малки земеделски стопани”

Допустими разходи:

Стандартните разходи по операция 2.1.2. за всеки един консултантски пакет са както следва:

- ТП1 - Пакет 1 - 453 евро
- ТП2 - Пакет 2- 296 евро
- ТП3 - Пакет 3- 120 евро
- ТП4 - Пакет 4- 425 евро
- ТП5 - Пакет 5:
 - ТП- Пакет 5- само елемент А - 438 евро;
 - ТП- Пакет 5- само елемент Б - 550 евро
 - ТП- Пакет 5- само елемент В - 494 евро
 - ТП- Пакет 5- елементи А и Б заедно - 662 евро
 - ТП- Пакет 5- елементи А и В заедно - 623 евро
 - ТП- Пакет 5- елементи А, Б и В заедно - 916 евро
 - ТП- Пакет 5- елементи Б и В заедно - 707 евро
- ТП6 - Пакет 6- 278 евро

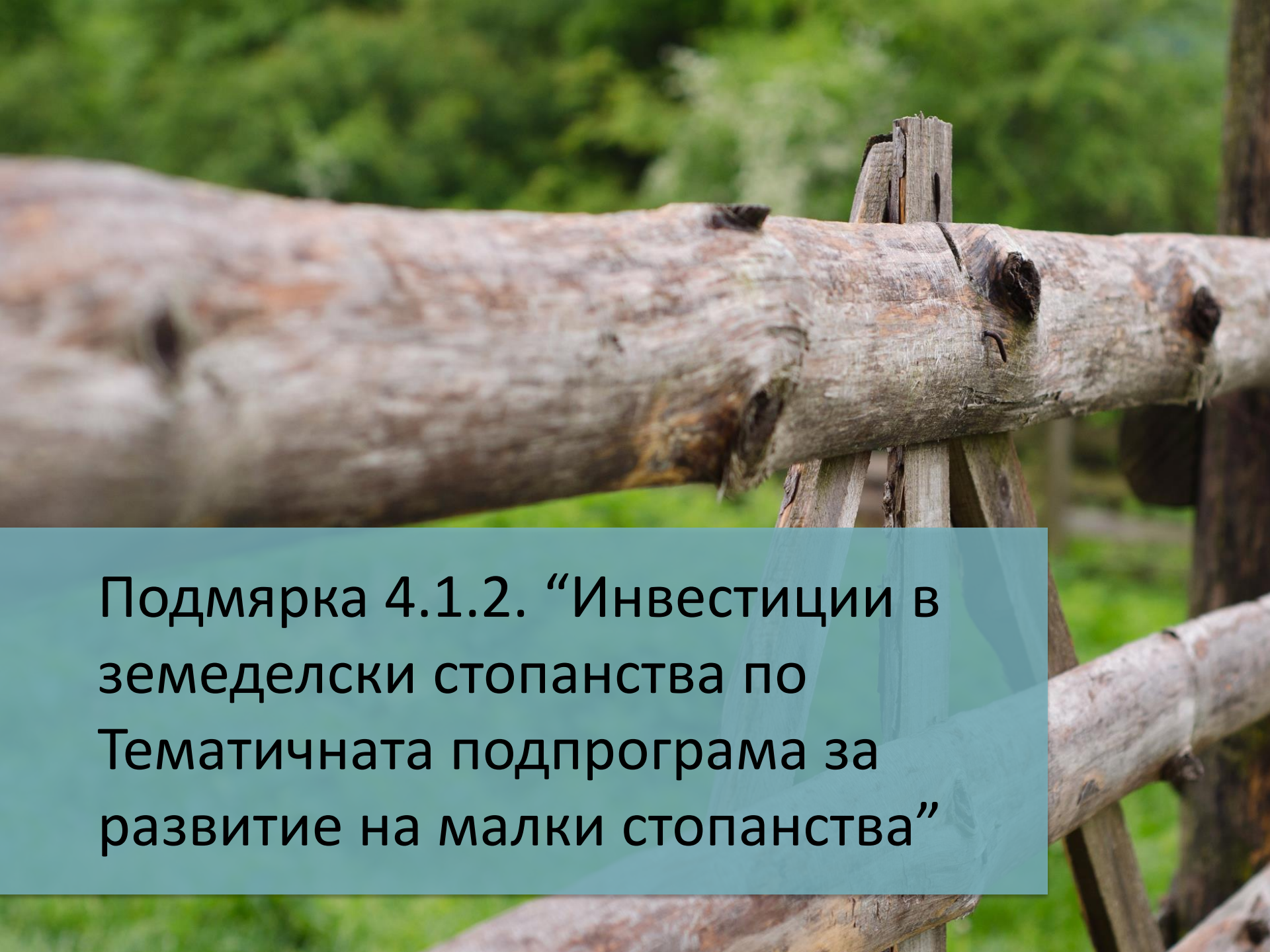

Подмярка 2.1.2. “Консултански услуги за малки земеделски стопани”

Финансова помощ:

Максималният интензитет на помощта е 100%.

Максимално допустимата стойност на консултантски услуги е 1500 евро на земеделски стопанин за една година.

Подмярка 4.1.2. “Инвестиции в
земеделски стопанства по
Тематичната подпрограма за
развитие на малки стопанства”

Подмярка 4.1.2. “Инвестиции в земеделски стопанства по Тематичната подпрограма за развитие на малки стопанства”

Бенефициенти:

Земеделски стопани, които имат икономически размер на стопанството от 6 000 до 7 999 евро измерен в СПО и производството им е в един от секторите „плодове и зеленчуци“ и „етерично-маслени и лекарствени култури“;

!!! Не се подпомагат бенефициенти одобрени по мярка 112 Създаване на млади фермери от ПРСР 2007-2013 г.

Подмярка 4.1.2. “Инвестиции в земеделски стопанства по Тематичната подпрограма за развитие на малки стопанства”

Видове дейности:

- Изграждане, придобиване и подобряване на недвижимо имущество, включително чрез лизинг;
- Закупуване на нови машини, съоръжения и оборудване, включително компютърен софтуер;
- Закупуване на косачки, закупуване на дробилки , прикачен инвентар, преносими сушилни и др;
- Общи разходи свързани със съответния проект за предпроектни проучвания, такси, хонорари за архитекти, инженери и консултантски услуги;
- Закупуване на ноу-хау, патенти права и лицензи, търговски марки и процеси необходими за изготвяне и изпълнение на проекта

Подмярка 4.1.2. “Инвестиции в земеделски стопанства по Тематичната подпрограма за развитие на малки стопанства”

Условия за допустимост:

- Икономически размер на стопанството **от 6 000 до 7 999** евро измерен в стандартен производствен обем и производството им е в един от секторите „плодове и зеленчуци“ и „етерично-маслени и лекарствени култури“;
- Минимум 33 % от общия доход за преходната година от земеделски дейности;
- Да представят бизнес план, който да съдържа описание на дейностите и инвестициите, които ще се извършват през периода на подпомагане

Подмярка 4.1.2. “Инвестиции в земеделски стопанства по Тематичната подпрограма за развитие на малки стопанства”

Финансова помощ: (1)

Финансовата помощ е в размер **до 60%** от общия размер на допустимите за финансово подпомагане разходи.

Размерът на финансовата помощ се увеличава с 10%, като максималното комбинирано подпомагане **не може да надхвърля 80%** в следните случаи:

Увеличение с **10%** за: млади селскостопански производители , колективни инвестиции или интегрирани проекти, инвестиции в райони с природни и други специфични ограничения, проекти, интегриращи хоризонталните приоритети за иновации, опазване и възстановяване на околната среда, включително биологично производство, адаптация към климатичните промени;

Подмярка 4.1.2. “Инвестиции в земеделски стопанства по Тематичната подпрограма за развитие на малки стопанства”

Финансова помощ: (2)

- **Мин. размер** на допустимите разходи за едно проектно предложение е **1250 евро**;
- **Макс. размер** на допустимите разходи за едно проектно предложение е **25 000 евро**, а за проекти представляващи колективни инвестиции **70 000 евро**;

Подмярка 4.2.2 „Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти“ по Тематичната подпрограма за развитие на малки стопанства

Подмярка 4.2.2 "Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти по Тематичната подпрограма

Подкрепата по тази подмярка се предоставя за инвестиции в материални и/или нематериални активи, които се отнасят до:

- Създаване или модернизация на съществуващи мощности за преработка на земеделски продукти;
- Създаване и/или модернизация на капацитета на местните мрежи за прибиране, приемане, съхранение, климатизиране, сортиране и пакетиране на земеделска продукция;
- Организиране и прилагане на системи за управление на качеството и хранителната безопасност;
- Обработка на селскостопанската биомаса за производство на (електро)енергия за собствено потребление;
- Инвестиции за постигане на съответствие със стандартите на Съюза

Подмярка 4.2.2 "Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти по Тематичната подпрограма

Бенефициенти:

Земеделски стопани, които имат икономически размер на стопанството от **6 000 до 7 999 евро** измерен в стандартен производствен обем и производството им е в един от секторите „плодове и зеленчуци“ и „етерично-маслени и лекарствени култури“.

Подмярка 4.2.2 "Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти по Тематичната подпрограма

Допустими разходи:

- Изграждане, придобиване и подобряване на недвижимо имущество, включително чрез лизинг;
- Закупуване на нови машини, съоръжения и оборудване, включително компютърен софтуер ;
- Общи разходи свързани със съответния проект за предпроектни проучвания, такси, хонорари за архитекти, инженери и консултантски услуги и др.;
- Ноу-хау, патенти права и лицензи, търговски марки и процеси необходими за изготвяне и изпълнение на проекта

Подмярка 4.2.2 "Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти по Тематичната подпрограма

Условия за допустимост:

- Размер на стопанството от **6 000 до 7 999** евро измерен в СПО и производството им е в един от секторите „плодове и зеленчуци“ и „етерично-маслени и лекарствени култури“;
- **Минимум 33 %** от общия доход за преходната година от земеделски дейности;
- Инвестиции за производство на енергия от възобновяеми енергийни източници ще се предоставя само за покриване нуждите на земеделските стопанства;
- Инвестициите в производство на електроенергия от биомаса не се подпомагат по подмярката, ако те не произвеждат най-малко 10% топлинна енергия.

Подмярка 4.2.2 "Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти по Тематичната подпрограма

Финансова помощ :

- **60%** от общия размер на допустимите за финансово подпомагане разходи;
- **Увеличение с 10%** за проекти с дейности, подпомагани по линия на Европейското партньорство за иновации, като **не може да надхвърля 80%**;
- **Мин. размер** на допустимите разходи - **1 250 евро**;
- **Макс. размер** - **75 000 евро**, а за колективни инвестиции **100 000 евро**.

!!! Максималното комбинирано подпомагане за проекти за **колективни инвестиции и интегрирани проекти е не повече от 90%** от общия размер на допустимите за финансово подпомагане разходи

A photograph of a rural landscape. In the foreground, there is a wooden fence made of three horizontal rails and vertical posts. Behind the fence is a lush green field with several trees, including a prominent birch tree on the left. The background shows a dense forest of green trees under a bright sky.

Подмярка 4.4.2.

Непроизводствени инвестиции
по Тематичната подпрограма за
развитие на малки стопанства

Подмярка 4.4.2 Непроизводствени инвестиции по Тематичната подпрограма за развитие на малки стопанства

Подкрепата по тази подмярка се предоставя за инвестиции в материални и/или нематериални активи, които се отнасят до:

- Дейности в рамките на ангажиментите по агроекология и климат и Натура 2000;
- Ограждане и други работи за улесняване управлението по опазването, включително системи за защита на водите и почвата;
- Възстановяване на влажни зони;
- Възстановяване на елементите и функциите на ландшафта.

Подмярка 4.4.2 Непроизводствени инвестиции по Тематичната подпрограма за развитие на малки стопанства

Бенефициенти:

- Земеделски стопани, отговарящи на условията, на Тематичната подпрограма за малки стопанства - икономически размер, измерен в **СПО от 2 000 до 7 999 евро**;
- Размер на използваната земеделска площ до 10 ха;
- Регистрация по Наредба 3.

Подмярка 4.4.2 Непроизводствени инвестиции по Тематичната подпрограма за развитие на малки стопанства

Допустими разходи:

- Изграждане на навеси (кошари), заслони за стадата и хората на отдалечени места в планината с цел стимулиране пашуването в отдалечени места; места за водопой;
- Поставяне на обозначителни табели, на къщички за птици, кацалки, платформи за гнезда;
- Обособяване на пътеки за пешеходни и колоездачни маршрути;
- Поддържане на естествените малки водоеми, които се намират на територията на затревени площи;
- Изграждане на малки водоеми (до 500 кв. м) с постоянно водно огледало от естествени материали;
- Засаждане на единични и/или групи дървета, от местни видове и поддържането им за период от 5 години;

Подмярка 4.4.2 Непроизводствени инвестиции по Тематичната подпрограма за развитие на малки стопанства

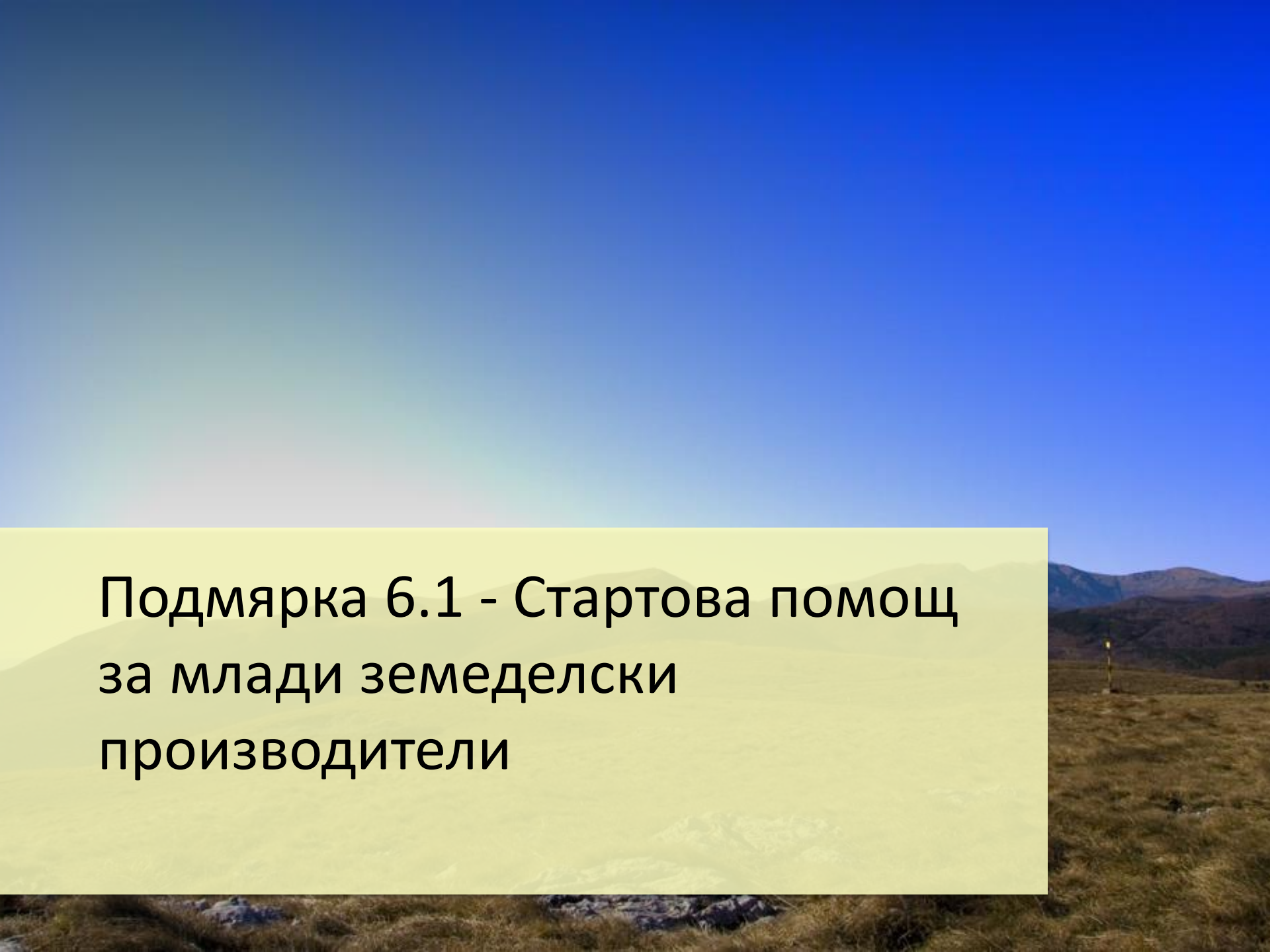
Финансова помощ :

Финансовата помощ е в размер на **100 %** от общия размер на допустимите за финансово подпомагане разходи.

Мин. размер на допустимите разходи е **1 250 евро**.

Макс. размер - **25 000 евро**, а за проекти представляващи колективни инвестиции **50 000 евро**.

Предимство ще се дава на земеделски стопани, бенефициенти по мерките Агроекология и климат, Натура 2000 и Биологично земеделие.

Подмярка 6.1 - Стартова помощ
за млади земеделски
производители

Подмярка 6.1 - Стартова помощ за млади земеделски производители

- ✓ Помощта ще се предоставя на млади земеделски производители;
- ✓ Млад земеделски производител е този, който за пръв път е ръководител на земеделско стопанство.

Подмярка 6.1 - Стартова помощ за млади земеделски производители

Бенефициенти (1):

- ✓ Бенефициенти са земеделски производители – физически лица, еднолични търговци или ЕООД, които:
- ✓ Са регистрирани като земеделски производители по Закона за подпомагане на земеделските производители;
- ✓ Икономическият размер на стопанството е в границите между 8 000 и 16 000 СПО* - стандартен производствен обем. Всяка земя, която се взима предвид при определяне на първоначалните минимални СПО трябва да е с представен документ за собственост и/или договор за аренда/наем с минимален срок от 5 години;

****Това означава стойността на продукцията, която отговаря на средната стойност за даден район за всеки земеделски продукт.***

Подмярка 6.1 - Стартова помощ за млади земеделски производители

Бенефициенти(2):

- ✓ Са на възраст от 18 до 40 години (без да са ги навършили) към датата на подаване на молбата за подпомагане;
- ✓ Стопанството им отговаря на определението за създаване на стопанство;
- ✓ Са предложили бизнес план за развитие на дейностите в стопанството.

Подмярка 6.1 - Стартова помощ за млади земеделски производители

Изисквания:

Имат съответните професионални умения и познания, които да бъдат доказани с:

- ✓ завършено средно образование в областта на селското стопанство;
- ✓ или ветеринарната медицина;
- ✓ или средно икономическо образование със земеделска насоченост;
- ✓ и/или завършено висше образование в областта на селското стопанство;
- ✓ или ветеринарната медицина;
- ✓ или висше икономическо образование със земеделска насоченост;
- ✓ и/или удостоверение за завършен курс от минимум 150 часа
- ✓ или свидетелство за професионална квалификация в областта на селското стопанство.

Подмярка 6.1 - Стартова помощ за млади земеделски производители

Определение за създаване на стопанство (1)

- ✓ Бенефициентите (като физически лица и/или еднолични търговци, или ЕООД) ръководят за първи път земеделско стопанство ако:
- ✓ Са регистрирани като земеделски производители по Закона за подпомагане на земеделските производители в рамките на 15 месеца преди датата на кандидатстване по мярката;

Подмярка 6.1 - Стартова помощ за млади земеделски производители

Определение за създаване на стопанство (2)

- ✓ Те са подавали заявление за единно плащане на площ и/или за плащане за необлагодетелстван район в рамките на 15 месеца преди датата на кандидатстване по мярката;
- ✓ Те са започнали да отглеждат животни в собствен/нает животновъден обект и/или да стопанисват земя с цел производството на земеделска и животинска продукция в рамките на 15 месеца преди датата на кандидатстване по мярката;
- ✓ Те са започнали да се осигуряват като земеделски производители, с изключение на случаите, в които земеделският производител е осигурен на друго основание върху максималния за страната осигурителен доход в рамките на 15 месеца преди датата на кандидатстване по мярката.

Подмярка 6.1 - Стартова помощ за млади земеделски производители

Размер на помощта

- ✓ Общият размер на помощта не може да надвишава **25 000 евро** на бенефициент.
- ✓ Изплащането на помощта става на два пъти под формата на единична премия:
- ✓ **Първо плащане – изплащат се до 12 500 евро** след одобрение на молбата за подкрепа;
- ✓ **Второ плащане – изплаща се до 12 500 евро** само при коректно изпълнение на всички заложи в бизнес плана дейности, инвестиции и цели.
- ✓ Финансовата помощ за първо и/или второ плащане може да бъде допълнително ограничена на база заложените в бизнес плана дейности, инвестиции и цели, представени от младия фермер и разходите, които този бизнес план предвижда за съответното стопанство.
- ✓ Младият земеделски производител трябва да докаже направените от него дейности, инвестиции и цели в размер от **минимум 5000 евро за всяка отчетна година**, за дейности специфични за неговото стопанство.

Подмярка 6.1 - Стартова помощ за млади земеделски производители

Допустими разходи:

- ✓ Изграждане, придобиване, включително отпускането на лизинг или подобренията на недвижимо имущество;
- ✓ Закупуването или вземането на лизинг на нови машини и оборудване, до пазарната цена на актива;
- ✓ Закупуване на земя;
- ✓ Създаване и/или презасаждане, и/или възстановяване на трайни насаждения.
- ✓ Оперативни разходи (текущи разходи необходими за поддържане на бизнеса);
- ✓ Разходи за персонал;
- ✓ Общи разходи;

Подмярка 6.2.
Стартова помощ за
неземеделски дейности

Подмярка 6.2 - Стартова помощ за неземеделски дейности

Подкрепата за започване на нови неземеделски дейности ще допринесе за намаляване на бедността, икономическото развитие в селските райони и поддържане качеството на живот.

Насърчаването на развитието на нови дейности ще подпомогне развитието на предприемачеството

Подмярка 6.2 - Стартова помощ за неземеделски дейности

Дейности:

Дейностите трябва да са нови за предприятието или лицето, което получава подпомагането. Неземеделските дейности могат да включват:

- ✓ Дейности за развитие на туризъм (изграждане и обновяване на туристически обекти и развитие на туристически услуги);
- ✓ Производство или продажба на продукти, които не са включени в Приложение 1 от Договора за функциониране на Европейския съюз (независимо от вложените продукти и материали);
- ✓ Развитие на услуги във всички сектори;
- ✓ Производство на енергия от възобновяеми енергийни източници за собствено потребление;
- ✓ Развитие на занаяти и други неземеделски дейности.

Подмярка 6.2 - Стартова помощ за неземеделски дейности

Бенефициенти:

Земеделски производители или микропредприятия, регистрирани като еднолични търговци или юридически лица по Търговския закон, Закона за кооперациите или Закона за вероизповеданията, както и физически лица, регистрирани по Закона за занаятите.

!!! Бенефициентите трябва да имат седалище или съответно постоянен адрес за физическите лица на територията на селски район.

Подмярка 6.2 - Стартова помощ за неземеделски дейности

Допустими разходи и условия:

- ✓ Начална помощ за нови неземеделски дейности в селските райони.
- ✓ Не повече от **70%** от разходите в бизнес плана може да са предвидени за текущи разходи.
- ✓ Стопанството на кандидати – земеделски производители, които не са микропредприятия трябва да има стандартен производствен обем **над 8 000 евро**;
- ✓ Изпълнението на бизнес плана трябва да започне в срок до 9 месеца от решението за отпускане на помощта.

Подмярка 6.2 - Стартова помощ за неземеделски дейности

Размер на помощта:

- ✓ Подпомагането се предоставя под формата на фиксирано плащане, което не надвишава **25 000 евро**.
- ✓ Първо плащане в размер на **15 000 евро** – до 3 месеца от сключване на договор и второ плащане в година по избор на кандидата, но не по-късно от петата година и не по-рано от третата година от изпълнението на бизнес плана.
- ✓ Второто плащане, в размер на **10 000 евро**, се извършва, ако кандидатът е извършил всички инвестиции, основните дейности и е постигнал целите, предвидени в бизнес плана и е създадено най-малко едно работно място.

Подмярка 6.3 - Стартова помощ
за развитието
на малки стопанства

Подмярка 6.3 - Стартова помощ за развитието на малки стопанства

Помощта, предоставяна на малките стопанства, е насочена към осигуряване на тяхното устойчиво развитие и растеж.

По мярката се подпомагат всички дейности, които могат да гарантират това развитие, които са включени в бизнес плана.

Това включва инвестиции в малкото стопанство, свързани с неговото развитие и модернизация, а също и текущи разходи необходими за изпълнението на бизнес плана.

Подмярка 6.3 - Стартова помощ за развитието на малки стопанства

Вид на помощта:

Помощта, която се предоставя по тази подмярка е в размер на **15 000 евро** и представлява плащане на два транша.

Първо плащане в размер на **10 000 евро** след одобрението на заявлението за подпомагане.

Второ плащане в размер на **5 000 евро** след проверка на изпълнението на бизнес плана.

Подмярка 6.3 - Стартова помощ за развитието на малки стопанства

Бенефициенти:

- ✓ Земеделски производители, отговарящи на условията, изброени в раздел 4.1 на Тематичната подпрограма за малките стопанства.
- ✓ Не се подпомагат бенефициенти одобрени по мярка 112 „Създаване на млади фермери“ от Програмата за развитие на селските райони 2007-2013 г.
- ✓ Не се допускат бенефициенти, които са били одобрени през последните пет години по мярка 141 „Подпомагане на полупазарни стопанства в процес на реструктуриране“ от Програмата за развитие на селските райони 2007-2013 г.
- ✓ Кандидатите трябва да са получили **минимум 33% от общия доход за преходната година от земеделски дейности.**

Подмярка 6.3 - Стартова помощ за развитието на малки стопанства

Целите, които следва да бъдат постигнати като минимум са:

А.1. Увеличаване на обработваемата площ в земеделското стопанство с минимум 20% спрямо датата на кандидатстване и/или

А.2. Увеличаване на броя на отглежданите животни (поне един вид от тях) в земеделското стопанство с минимум 20% спрямо датата на кандидатстване. и/или

А.3. увеличаване на икономическия размер на стопанството с минимум 2000 евро измерен в Стандартен производствен обем;

Б. Достигане на съответствие със Стандартите на Общността по отношение на ветеринарните и фитосанитарните изисквания, хуманното отношение към животните, опазването на околната среда, хигиената, сигурността и безопасните условия на труд.

Освен горепосочените цели, бизнес планът трябва да включва и поне един специфичен за стопанството резултат, съгласно списък включен в наредбата за прилагане на подмярката.

Подмярка 6.4.2. Инвестиции в подкрепа на неземеделски дейности по Тематичната подпрограма за развитие на малки стопанства

Подмярка 6.4.2 - Инвестиции в подкрепа на неземеделски дейности по Тематичната подпрограма за развитие на малки стопанства

Подпомагането на инвестиции на земеделски производители за развиване на неземеделски дейности ще улесни навлизането им или разширяването на дейностите в сектори с потенциал за пазарен растеж. Това ще доведе до допълнителен доход за малките стопани и ще подпомогне процеса на реструктурирането им.

Подмярка 6.4.2 – Вид на помощта (1)

Развитие на селски туризъм:

- ✓ Туристическо настаняване и осигуряване на храна на туристите (включително къщи за гости, къмпинги и съоръжения, и т.н.);
- ✓ Развитие на туристическите услуги, които предлагат на посетителите възможности за спорт и отдих или са насочени към хобита и други дейности за свободното време (езда, колоездене, фототуризъм) и специализиран туризъм за любители на природата – наблюдение на птици, животни, пеперуди, растения и т.н.);
- ✓ Туристически услуги, свързани с опазване и експониране на места с исторически, културен, природен или образователен интерес (стари изби, мелници, ферми, изложения на закрито и открито), и т.н.

Местно занаятчийство:

- ✓ Занаятчийски дейности (включително предоставяне на услуги, свързани с участието на посетители в занаятчийски дейности).

Подмярка 6.4.2 – Вид на помощта (2)

- ✓ Преработка и маркетинг на земеделски продукти (ако не се подпомагат по чл. 18 и крайният продукт не е включен в Анекс I);
- ✓ Производство и/или преработка на неземеделски стоки и материали;
- ✓ Предоставяне на услуги за всички икономически сектори и населението, включително:
- ✓ Грижи за деца, възрастни хора, хора с увреждания, здравни услуги, обучение и други;
- ✓ Създаване/обновяване или подобрене на работилници за поддръжка и ремонт на машини и съоръжения за селското и горското стопанство;
- ✓ Архитектурни и инженерни дейности, счетоводство, деловодство и одиторски услуги, технически услуги, индустриално почистване, ветеринарни дейности и т.н.
- ✓ ИТ дейности, компютърни и електронни дейности, електронна търговия и др.;

Подмярка 6.4.2 – Бенефициенти

- ✓ Земеделски производители в общините от селските райони. – Наредба 3, **СПО – до 8000 евро**, използваема земеделска площ **до 10 ха**;
- ✓ Кандидатите трябва да са получили **минимум 33%** от общия доход за преходната година от земеделски дейности;
- ✓ Инвестицията да се извършва на територията на **община от селските райони**, за която се отнася проектното предложение

Подмярка 6.4.2 - Допустими дейности

- ✓ Изграждане, придобиване и подобряване на недвижимо имущество, включително чрез лизинг;
- ✓ Закупуване на нови машини, съоръжения и оборудване, включително компютърен софтуер до пазарната стойност на активите, включително чрез лизинг;
- ✓ Общи разходи свързани със съответния проект за предпроектни проучвания, такси, хонорари за архитекти, инженери и консултантски услуги, различни от тези предоставяни по мярката по чл.15;
- ✓ Закупуване на ноу-хау, патенти права и лицензи, търговски марки и процеси необходими за изготвяне и изпълнение на проекта

Подмярка 6.4.2 - Размер на помощта

- ✓ Финансовата помощ е в **размер до 85%** от общия размер на допустимите за финансово подпомагане разходи.
- ✓ **Минималният размер** на допустимите разходи за едно проектно предложение е **5000 евро**.
- ✓ **Максималният размер** на допустимите разходи за едно проектно предложение е **70 000 евро**.

По мярката се прилагат правилата за минималната помощ и общата финансова помощ получена по правилата за минимална помощ, по тази или други програми не може да надхвърля 200 000 евро за период от три години.

•economedia

Благодаря!

jgrigorovaivanova@gmail.com
